

Rapportage nader ecologisch onderzoek

Peppelensteeg, te Ede

Kleine marterachtigen, ransuil, sperwer en vleermuizen

In opdracht van: Gemeente Ede

2 maart 2023

Colofon

© 2023 Laneco / Gemeente Ede

Tekst en samenstelling: W. Wilbrink

Tweede lezer: R. Eversteijn

Projectnummer: 47.22.02

In opdracht van: Gemeente Ede

Wijze van citeren: Wilbrink, W. (2023). *Rapportage nader ecologisch onderzoek Peppelensteeg te Ede*. Ede: Laneco.

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de hierboven aangegeven opdrachtgever en Laneco. Noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

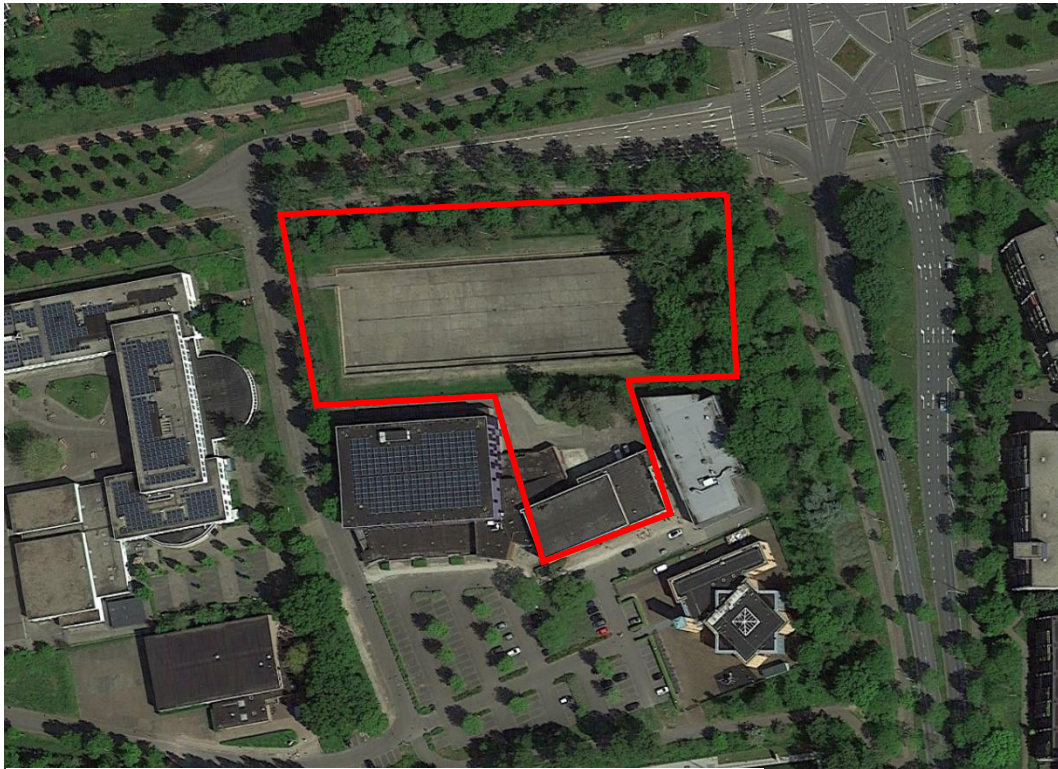
INHOUD

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGEPEN	4
2	SOORTBESCHRIJVING	6
2.1	KLEINE MARTERACHTIGEN	6
2.2	RANSUIL EN SPERWER	6
2.3	VLEERMUIZEN.....	6
3	ONDERZOEKSVRAAG EN METHODE	8
3.1	ONDERZOEKSVRAAG	8
3.2	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	8
3.3	ONDERZOEKSRONDES.....	10
4	ONDERZOEKSRISULTATEN	11
4.1	KLEINE MARTERACHTIGEN	11
4.2	RANSUIL	11
4.3	SPERWER.....	12
4.4	VLEERMUIZEN.....	12
4.5	OVERIGE WAARNEMINGEN	14
5	CONCLUSIE EN CONSEQUENTIES	15
5.1	CONCLUSIES EN EFFECTEN	15
5.2	CONSEQUENTIES	16
BIJLAGE 1	LITERATUURLIJST.....	17
BIJLAGE 2	LOCATIES NESTEN EN GEPLAATSTE CAMERA'S	18
BIJLAGE 3	WAARNEMINGEN OP KAART – VLEERMUIZEN KRAAMSEIZOEN ...	19
BIJLAGE 4	WAARNEMINGEN OP KAART – VLEERMUIZEN PAARSEIZOEN	20
BIJLAGE 5	SOORTENBESCHERMING	21

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

In het plangebied aan de Peppelensteeg te Ede (afbeelding 1) is men voornemens om de huidige riooloverstort te overkluizen en op het huidige terrein een brandweerkazerne te realiseren. In één van de mogelijke scenario's wordt ook de sporthal gesloopt.

Afbeelding 1, ligging van het plangebied (bron: google earth).

Uit een door Natuurbalans uitgevoerde quick scan flora en fauna (van der Pol & Hoppenbrouwers, 2022) is geconcludeerd dat de aanwezigheid van onderdelen van het leefgebied van vleermuizen, jaar rond beschermde nesten van ransuil (*Asio otus*) en sperwer (*Accipiter nisus*) en leefgebied van kleine marterachtigen niet kan worden uitgesloten. In het nader ecologisch onderzoek is de bebouwing en de groenstrook in het plangebied onderzocht op deze beschermde functies voor deze soorten.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN

Het plangebied is gelegen in de bebouwde kom in het westen van Ede (provincie Gelderland). In de directe omgeving wordt het plangebied omgeven door sportcomplexen, een moskee, woonwijken en parken.

Het plangebied bestaat uit een betonnen overstortbassin van het riool met de naastliggende groenstroken en een sporthal. De riooloverstort is een verhard terrein met twee open overstortbuizen welke op het riool aansluiten. De overstort bak wordt omgeven door een kruidenrijk gazon met daaromheen een hek. Achter dit hek liggen aan de noord- en oostzijde groenstroken met bomenrijen met daaronder een dichte struiklaag. In het zuiden van het plangebied ligt de sporthal, dit gebouw is opgebouwd uit bakstenen muren met een spouw, in de muren zijn open stootvoegen aanwezig. Het platte dak heeft een bitumen dakbedekking. De sporthal wordt omgeven door verharding zoals wegen en parkeerplaatsen.

2 SOORTBESCHRIJVING

2.1 KLEINE MARTERACHTIGEN

Tot de groep kleine marterachtigen behoren in Nederland de soorten bunzing (*Mustela putorius*), hermelijn (*Mustela erminea*) en wezel (*Mustela nivalis*). Kleine marterachtigen zijn alleseters die leven van kleine dieren, eieren, insecten en vruchten. Ze leven in kleinschalige landschappen en verplaatsen zich veelal langs lijnvormige elementen, zoals bomenrijen. Ze zijn over het algemeen nachtactief, maar een soort als wezel wordt ook wel overdag waargenomen. De grootte van het leefgebied varieert van één tot enkele hectares, waarbij de grootte mede afhankelijk is van het voedselaanbod.

2.2 RANSUIL EN SPERWER

Ransuil leeft in verschillende gebieden – met uitzondering van grote aaneengesloten bossen – en maakt vaak gebruik van oude kraaien- en eksternesten om in te broeden, voornamelijk in hoge, donkere plekken in grote bomen.

De sperwer bouwt jaarlijks een nest in bosrijk gebied met loof- en naaldbomen. Bij de sperwer zijn in lang bezette territoria vaak meerdere nesten aanwezig.

2.3 VLEERMUIZEN

Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren die aan de hand van echolocatie hun positie bepalen. Deze nachtdieren verblijven overdag in besloten ruimtes. Vleermuizen worden globaal onderverdeeld in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Ook is onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Een groot aantal soorten overwintert in bunkers, grotten en kelders. Dit geldt ook voor sommige soorten die 's zomers in boomholten verblijven. Andere soorten vleermuizen verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of bomen (in holten of achter de bast).

Vanaf begin april komen vleermuizen tevoorschijn uit hun winterverblijven. Afhankelijk van het weer verschijnt de ene soort wat later dan de andere. Van half mei tot half juli vormen de vleermuizen kraamkolonies waarin de jongen worden geboren en grootgebracht. De mannetjes verblijven dan apart in kleinere groepen. In het paarseizoen, vanaf half augustus tot september, vallen de kraamkolonies uiteen. Sommige soorten vleermuizen trekken dan uit hun voortplantingsgebied weg, terwijl andere soorten nooit ver vliegen tussen zomer- en winterverblijf. De meeste vleermuissoorten paren in deze periode. Vanaf oktober gaan de verschillende soorten in winterslaap, waarbij de ene soort zich eerder terugtrekt in zijn winterverblijf dan de andere.

De soorten maken vaak jarenlang gebruik van vaste aanvliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied en volgen daarbij lijnelementen zoals bomenrijen of bebouwing. Het behoud van zulke lijnelementen kan daarom cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied. Alle vleermuissoorten, hun verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied zijn strikt beschermd in de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 van deze wet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn).

3 ONDERZOEKSVRAAG EN METHODE

3.1 ONDERZOEKSVRAAG

Het doel van het onderzoek is om vast te stellen of het plangebied essentiële onderdelen van het leefgebied van beschermde kleine marterachtigen, sperwer, ransuil en/of vleermuissoorten bevat. Als de werkzaamheden effecten hebben op deze beschermde soorten moet een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor de ingrepen worden aangevraagd.

3.2 ONDERZOEKSMETHODIEK

3.2.1 *Kleine marterachtigen*

Het onderzoek naar de aanwezigheid van kleine marterachtigen is uitgevoerd met behulp van een wildcamera en een marterbox met daarin een camera geplaatst. De camera wordt zoveel mogelijk geplaatst langs lijnelementen, zie bijlage 2. De camera's zijn gedurende een minimale periode van zes weken geplaatst in het plangebied. Elke twee weken zijn de camera's voorzien van nieuwe geheugenkaartjes en batterijen. Indien nodig zijn de camera en de marterbox verplaatst.

3.2.2 *Ransuil en sperwer*

In de quick scan flora en fauna die is uitgevoerd zijn grote nesten aangetroffen in hulst (*Ilex aquifolium*) in de groenstroken aan de noord- en oostzijde van het plangebied, zie bijlage 2. Tijdens 3 veldbezoeken in de avond tussen 15 maart en 20 juli is gezocht naar de aanwezigheid van een nestplaats van ransuil. Tijdens de onderzoeksrondes is gelet op roepende en vleugelklappende volwassen dieren en roepende jongen. Daarnaast is er 1 ronde op 19 december uitgevoerd om de aanwezigheid van winterroestplaatsen van ransuil te onderzoeken.

Aanwezigheid van sperwer is onderzocht gedurende 2 onderzoeksrondes overdag in de periode 1 april tot half juli. Tijdens de onderzoeksrondes is gelet op geluid, zichtwaarnemingen (aanwezigheid volwassen exemplaren of paartjes in geschikt gebied), territorium indicierend gedrag (balts e.d.) en nest indicierend gedrag. Deze rondes vallen in de broedperiode van sperwer.

3.2.3 *Vleermuizen*

Methode

Het onderzoek naar vleermuizen is verricht met behulp van een batdetector D240X. De batdetector vertaalt het voor mensen onhoorbare ultrasone geluid van vleermuizen naar hoorbare geluiden. Vleermuizen zijn op naam gebracht door interpretatie van het ritme en de klank van hun sonargeluid, gecombineerd met zichtwaarnemingen van vliegstijl

en grootte. De geluiden zijn waar nodig opgenomen en later geanalyseerd in het programma Batsound en/of Batexplorer.

Onderzoek naar verblijfplaatsen van de soorten gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*) is uitgevoerd volgens de richtlijnen vanuit het vleermuisprotocol van het Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus. Ook zijn foerageergebieden en vliegroutes binnen het plangebied onderzocht.

Kraamseizoen

Om de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijfplaatsen te onderzoeken, zijn in het kraamseizoen van 2022 in totaal 3 onderzoeksrondes uitgevoerd in de periode tussen 15 mei t/m 15 juli. Gezien het mogelijke voorkomen van laatvlieger betroffen de 3 onderzoeksrondes 2 avondonderzoeken en 1 ochtendonderzoek met een minimale periode van 20 dagen tussen de eerste en laatste onderzoeksronde. Om conform het protocol minimaal 75 % van het gebouw te overzien, zijn de avondonderzoeken door 4 personen uitgevoerd. Vanwege de mogelijke aanwezigheid van gewone grootoorvleermuis startten de avondonderzoeken op zonsondergang en duurden deze tot minimaal 2 uur en 30 minuten na zonsondergang. Het ochtendonderzoek is uitgevoerd door 1 persoon, omdat vleermuizen in de ochtend enige tijd zwermen en dit goed zichtbaar en overzichtelijk is. Vanwege het mogelijk voorkomen van gewone grootoorvleermuis startte de ochtendronde 3 uur voor zonsopgang en duurde tot zonsopgang.

Paarseizoen

Om de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen te onderzoeken, zijn in het paarseizoen van 2022 in totaal 2 onderzoeksrondes uitgevoerd in de periode tussen 15 augustus t/m 30 september. De minimale periode tussen de eerste en laatste onderzoeksrondes was 20 dagen. De onderzoeksrondes, uitgevoerd door 2 personen, betroffen 2 avond-/nachtonderzoeken. Door de mogelijke aanwezigheid van paarverblijfplaatsen van ruige dwerg hebben de onderzoeksrondes rond middernacht plaatsgevonden.

Winterverblijven

Om de aanwezigheid van winterverblijfplaatsen in de rioolbuizen te onderzoeken heeft een onderzoeksronde plaatsgevonden op 19 januari 2023. Doormiddel van een visuele inspectie van de binnenzijde van de buizen en de spleten waar de buizen op elkaar aansluiten. De inspectie is uitgevoerd door 2 personen. Deze hebben op enige afstand van elkaar de buis gecontroleerd ondersteund door beschermingsmiddelen zodat het onderzoek veilig plaats heeft kunnen vinden.

Massawinterverblijfplaats

Om de aanwezigheid van massawinterverblijfplaatsen in de sporthal te onderzoeken worden in het najaar van 2023 in de periode van 1 augustus tot 10 september alsnog

twee onderzoeksrondes uitgevoerd. De onderzoeken worden vanaf middernacht gestart en hebben een duur van 2 uur. De minimale periode tussen de eerste en laatste onderzoeksrondes naar massa winterverblijfplaatsen is 10 dagen. De onderzoeksrondes, worden uitgevoerd door 2 personen. Resultaten van dit onderzoek zullen later in deze onderzoeksrapportage worden verwerkt.

3.3 ONDERZOEKSRONDES

3.3.1 Ransuil

Tabel 1: Onderzoeksrondes ransuil.

Datum	Start/einde (uur)	Zon op/onder (uur)	Windkracht (Bft)	Temperatuur (°C)	Weer
<i>Onderzoek nestplaats ransuil 2022:</i>					
25-05-2022	21:30-00:12	21:42	2-4	13	Helder
16-06-2022	02:19-05:19	21:48	0-1	22	Deels bewolkt
11-07-2022	21:57-00:27	21:57	0-1	16	Bewolkt
19-12-2022	12:30-13:31	16:30	1-2	8	Bewolkt

3.3.2 Sperwer

Tabel 2: Onderzoeksrondes sperwer.

Datum	Start/einde (uur)	Windkracht (Bft)	Temperatuur (°C)	Weer
<i>Onderzoek nestplaats Sperwer 2022:</i>				
03-05-2022	12:50-13:50	1-2	14	Bewolkt
25-05-2022	11:15-12:15	0-1	15	Bewolkt
30-06-2022	14:05-15:05	0-1	22	Zonnig

3.3.3 Vleermuizen

Tabel 1: Onderzoeksrondes vleermuizen.

Datum	Start/einde (uur)	Zon op/onder (uur)	Windkracht (Bft)	Temperatuur (°C)	Weer
<i>Kraamseizoen (zomer- en kraamverblijfplaatsen) 2022:</i>					
25-05-2022	21:42-00:12	21:42	2-4	13	Bewolkt, korte periode motregen
16-06-2022	02:19-05:19	05:19	1	13	Deels bewolkt
11-07-2022	21:57-00:27	21:57	0-1	16	Bewolkt
<i>Paarseizoen (paarverblijfplaatsen) 2022:</i>					
15-08-2022	22:04-00:04	21:04	0-1	22	Deels bewolkt
19-09-2022	22:15-00:15	19:46	2	12	Bewolkt
<i>Onderzoek winterverblijfplaatsen 2023:</i>					
19-01-2023	08:30-11:00	08:35	0-1	3	Regenachtig

4 ONDERZOEKSRESULTATEN

4.1 KLEINE MARTERACHTIGEN

Omdat er een kleine onderdoorgang bij het hekwerk langs de overloopbak aanwezig is, en dit langs een lijnelement loopt, is dit een zeer geschikte passageplek voor kleine marterachtigen. Hierom is besloten 1 camera daar gedurende het gehele onderzoek te laten staan. Ook voor de marterboxen zijn er slechts twee optimaal geschikte plaatsen aanwezig binnen het plangebied. Alleen deze locaties zijn dan ook gebruikt. In het onderzoek naar kleine marterachtigen zijn op de camera's geen waarnemingen gedaan van kleine marterachtigen. Ook zijn er tijdens het onderzoek geen andere marterachtigen zoals steenmarter of boommarter op de camera's waargenomen. De aanwezigheid van essentieel leefgebied van kleine marterachtigen binnen het plangebied is uitgesloten.

4.2 RANSUIL

Eerste onderzoeksrunde, 25 mei 2022

Tijdens de avondronde op 25 mei zijn geen zicht- en/of geluidwaarnemingen gedaan van ransuilen. Ook zijn er geen braakballen of kalksporen aangetroffen.

Tweede onderzoeksrunde, 16 juni 2022

De tweede onderzoeksrunde heeft in de nacht van 16 juni plaatsgevonden. Ook tijdens deze ronde zijn geen zicht- en gehoorwaarnemingen gedaan van ransuil. Tijdens deze ronde zijn ook geen braakballen of andere sporen van ransuil aangetroffen.

Derde onderzoeksrunde, 11 juli 2022

De derde onderzoeksrunde heeft op 11 juli 2022 plaatsgevonden, tijdens deze ronde zijn geen ransuilen binnen het plangebied waargenomen. Ook zijn er geen braakballen of andere sporen van ransuil aangetroffen.

Vierde onderzoeksrunde, 19 december 2022

De vierde onderzoeksrunde heeft plaatsgevonden op 19 december 2022. Tijdens de ronde is onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van winterroestplaatsen van ransuil. Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen gedaan van roestende ransuilen. De aanwezigheid van winterroestplaatsen van ransuilen binnen het plangebied is uitgesloten.

Samenvatting

De onderzochte nesten en groenstrook binnen het plangebied zijn niet in gebruik als nestplaats of winterroestplaats door ransuil. Tijdens het onderzoek zijn geen zicht- en/of geluidwaarnemingen gedaan van ransuilen. Ook zijn er geen sporen van ransuil aangetroffen. De aangetroffen eksternesten werden door eksters bezet.

4.3 SPERWER

Eerste onderzoeksronde, 3 mei 2022

De eerste onderzoeksronde naar de sperwer heeft plaatsgevonden op 3 mei op een bewolkte dag. Het was tijdens de ronde 14 graden Celsius, windkracht 1 à 2. Tijdens deze ronde zijn er geen zicht- of geluidswaarnemingen van sperwer binnen het plangebied en de omgeving gedaan.

Tweede onderzoeksronde, 25 mei 2022

De tweede onderzoeksronde naar sperwer heeft op 25 mei plaatsgevonden. Tijdens deze ronde was het 15 graden Celsius en windstil. Ook zijn er tijdens deze ronde geen waarnemingen van sperwer gedaan binnen het plangebied.

Derde onderzoeksronde, 30 juni 2022

De derde en laatste onderzoeksronde naar sperwer heeft op 30 juni plaatsgevonden. Het was een warme en zonnige dag met een sterke thermiek. Tijdens deze laatste ronde is geen sperwer waargenomen binnen of in de omgeving van het plangebied.

Samenvatting

Tijdens de drie onderzoeks rondes naar sperwer is geen sperwer aangetroffen binnen het plangebied. Daarnaast zijn er ook in de omgeving geen waarnemingen van sperwer gedaan. De potentieel geschikte nesten binnen het plangebied zijn niet in gebruik door sperwer.

4.4 VLEERMUIZEN

4.4.1 Kraamseizoen 2022

Resultaten van het onderzoek naar vleermuizen zijn visueel samengevat in bijlage 3.

Eerste onderzoeksronde, 25 mei 2022

De eerste onderzoeksronde op 25 mei betrof een avondronde waarin de soorten gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis binnen het plangebied zijn waargenomen. De eerste waarneming was van een gewone dwergvleermuis. Deze vloog om 22.02 uur, ruim twintig minuten na zonsondergang over het plangebied heen. Twee gewone dwergvleermuizen zijn gedurende het onderzoek foeragerend binnen het plangebied waargenomen. De ruige dwergvleermuis is enkel overvliegend waargenomen. In de directe omgeving van het plangebied zijn nog een klein aantal foeragerende en overvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Tijdens deze avondronde zijn

binnen het plangebied geen essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen aangetroffen.

Tweede onderzoeksrunde, 16 juni 2022

De tweede onderzoeksrunde was op 16 juni en betrof een nacht-/ochtendronde. Tijdens deze ronde zijn de soorten gewone dwergvleermuis en laatvlieger waargenomen. Gedurende de ronde vloog een klein aantal gewone dwergvleermuizen foeragerend rondom de groenstroken in het plangebied. Daarnaast zijn ook een aantal overvliegende gewone dwergvleermuizen en een overvliegende laatvlieger waargenomen. De laatste waarneming was ruim een half uur voor zonsondergang en betrof een overvliegende gewone dwergvleermuis. Tijdens de ochtendronde zijn binnen het plangebied geen essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen aangetroffen.

Derde onderzoeksrunde, 11 juli 2022

De derde en laatste onderzoeksrunde van het kraamseizoen heeft plaatsgevonden in de avond op 11 juli. Tijdens de onderzoeksrunde zijn de soorten gewone dwergvleermuis en laatvlieger waargenomen. De eerste waarneming was 6 minuten na zonsondergang en betrof een uitvliegende gewone dwergvleermuis. Tijdens de ronde is een totaal van 13 uitvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen vanuit de zuidzijde van de sporthal binnen het plangebied. Onder de 13 uitgevlogen individuen waren ook een aantal jongen die met de volwassen dieren meevlogen. Door deze waarneming wordt ervan uitgegaan dat deze individuen onderdeel zijn van een kraamkolonie die in de sporthal verbleef. De overige jongen en moeders hebben mogelijk de kraamkolonie in de sporthal in de voorgaande dagen al verlaten. Later op de avond is een overvliegende laatvlieger waargenomen. Andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen zijn tijdens deze ronde niet waargenomen.

Samenvatting

Tijdens de onderzoeksrondes in het kraamseizoen zijn de soorten gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis waargenomen. Tijdens de eerste en tweede onderzoeksrunde zijn geen verblijfplaatsen aangetroffen en slechts kleine aantallen vleermuizen foeragerend of overvliegend binnen het plangebied waargenomen. Tijdens de derde onderzoeksrunde zijn vanuit de sporthal 13 uitvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen waaronder ook jongen. Deze individuen zijn onderdeel van een kraamkolonie die in de sporthal eerder aanwezig was. Vermoedelijk is een deel van deze kraamkolonie al uit elkaar gevallen en maakt dit onderdeel van de kraamkolonie gebruik van de sporthal. De dieren maakten geen gebruik van de lijnelementen/bomenrij in het plangebied. Naast de kraamverblijfplaats zijn er geen andere onderdelen, zoals essentieel foerageergebied of essentiële vliegroutes, van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld.

4.4.2 Paarseizoen 2022

Resultaten van het onderzoek naar vleermuizen (paarseizoen) zijn visueel samengevat in bijlage 4.

Eerste onderzoeksrunde, 15 augustus 2022

De eerste onderzoeksrunde in het paar seizoen betrof een avond-/ nachtronde. Tijdens de onderzoeksrunde zijn enkel gewone dwergvleermuizen waargenomen. Tijdens de avond is een paarroepende gewone dwergvleermuis waargenomen die ruim anderhalf uur rondom de Basic-fit aan het roepen was. De paarverblijfplaats van deze gewone dwergvleermuis is in de Basic-fit, buiten het plangebied, vastgesteld. Daarnaast zijn nog twee foeragerende gewone dwergvleermuizen kort binnen het plangebied waargenomen. Binnen het plangebied zelf zijn tijdens deze onderzoeksrunde geen essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld.

Tweede onderzoeksrunde 19 september 2022

De tweede onderzoeksrunde in het paar seizoen betrof ook een avond-/ nachtronde. Tijdens de onderzoeksrunde is wederom enkel de gewone dwergvleermuis waargenomen. Binnen het plangebied zijn gedurende de nacht twee gewone dwergvleermuizen waargenomen. De eerste gewone dwergvleermuis is foeragerend binnen het plangebied waargenomen. De tweede gewone dwergvleermuis kwam enkel overvliegen. Tijdens de tweede onderzoeksrunde in het paar seizoen zijn binnen het plangebied geen essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen waargenomen.

Samenvatting

Tijdens de onderzoeksrondes in het paar seizoen in 2022 is enkel de soort gewone dwergvleermuis waargenomen. Enkele foeragerende en overvliegende individuen zijn binnen het plangebied aangetroffen. In de paarperiode zijn binnen het plangebied geen paarverblijfplaatsen of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen aangetroffen. Buiten het plangebied in de bebouwing van de Basic-fit is een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aangetroffen.

4.4.3 Winterverblijfplaatsen

Op 19 januari 2023 heeft het onderzoek naar winterverblijfplaatsen in de rioolbuizen van de rioolwater overstort plaatsgevonden. Tijdens het onderzoek zijn de rioolbuizen gecontroleerd op de aanwezigheid van overwinterende vleermuizen. De spleten tussen de buizen zijn groot genoeg voor vleermuizen om tussen te kruipen. Tijdens het onderzoek zijn geen overwinterende vleermuizen of sporen van vleermuizen in de rioolbuizen aangetroffen. De rioolbuizen worden dan ook niet gebruikt door overwinterende vleermuizen.

4.5 OVERIGE WAARNEMINGEN

Tijdens de onderzoeksrondes zijn geen andere belangrijke waarnemingen gedaan.

5 CONCLUSIE EN CONSEQUENTIES

In het plangebied aan de Peppelensteeg te Ede (afbeelding 1) is men voornemens om de huidige riooloverstort te verplaatsen naar een locatie elders en op het huidige terrein een brandweerkazerne te realiseren. In één van de mogelijke scenario's wordt ook de sporthal gesloopt.

Uit een door Natuurbalans uitgevoerde quick scan flora en fauna (van der Pol & Hoppenbrouwers, 2022) is geconcludeerd dat de aanwezigheid van onderdelen van het leefgebied van vleermuizen, jaarrond beschermde nesten van ransuil (*Asio otus*) en sperwer (*Accipiter nisus*) en leefgebied van kleine marterachtigen niet kan worden uitgesloten.

Omdat de aanwezigheid van bovengenoemde beschermde soorten/soortgroepen niet kan worden uitgesloten, is middels nader ecologisch onderzoek onderzocht of deze soorten/soortgroepen ook daadwerkelijk gebruik maken van het plangebied.

5.1 CONCLUSIES EN EFFECTEN

5.1.1 *Kleine marterachtigen*

Tijdens het onderzoek naar kleine marterachtigen zijn op de camera's geen waarnemingen gedaan van kleine marterachtigen. Ook zijn er tijdens het onderzoek geen andere marterachtigen op de camera's waargenomen. De aanwezigheid van leefgebied van kleine marterachtigen binnen het plangebied is uitgesloten. De werkzaamheden zullen geen negatieve effecten hebben op deze soorten.

5.1.2 *Ransuil*

Bij het gerichte onderzoek naar ransuil zijn geen (actieve) nesten van deze soorten aangetroffen. Ook zijn er geen zicht-, sporen- of geluidwaarnemingen gedaan van de soort. De aanwezigheid van beschermde rust- en nestplaatsen van ransuil binnen het plangebied is uitgesloten. De werkzaamheden zullen geen negatieve effecten hebben op ransuil.

5.1.3 *Sperwer*

Bij het gerichte onderzoek naar sperwer zijn geen (actieve) nesten van deze soorten aangetroffen. Ook zijn in en rond het plangebied geen zicht-, sporen- of geluidwaarnemingen gedaan van de soort. De aanwezigheid van beschermde rust- en nestplaatsen van sperwer binnen het plangebied is uitgesloten. De werkzaamheden zullen geen negatieve effecten hebben op sperwer.

5.1.4 Vleermuizen

Bij het gerichte onderzoek naar de vleermuissoorten gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis is binnen het plangebied in de sporthal een kraamverblijfplaats van gewone dwergvleermuis waargenomen. Verder zijn enkel kleine aantallen vleermuizen overvliegend of foeragerend binnen het plangebied waargenomen. In de rioolbuizen zijn geen overwinterende vleermuizen of sporen van vleermuizen aangetroffen. Tijdens de onderzoeken zijn geen andere essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen vastgesteld. Werkzaamheden aan of rondom de sporthal hebben negatieve effecten op de kraamverblijfplaats in de sporthal. Indien de sporthal wordt gesloopt of er verstorende werkzaamheden rondom de nabije locatie van de kraamkolonie plaats vinden, is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

5.1.5 Overige waarnemingen

Tijdens het onderzoek zijn geen andere van belang zijnde waarnemingen gedaan.

5.2 CONSEQUENTIES

Door de aanwezigheid van een kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis hebben werkzaamheden aan en rondom de sporthal negatieve effecten op deze beschermde functie. Daarom is het noodzakelijk om voor de sloop of werkzaamheden aan of rondom de bebouwing een ontheffing aan te vragen in het kader van de Wet natuurbescherming voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

Wat betreft de kleine marterachtigen, ransuil en sperwer zijn er geen consequenties in het kader van de Wet natuurbescherming te verwachten.

Bij werkzaamheden op het terrein dienen altijd de voorwaarden ten aanzien van het broedseizoen en de zorgplicht in acht te worden genomen, om o.a. verstoring van actieve nesten te voorkomen (zie bijlage 4). Het verwijderen van het groen dient buiten het broedseizoen plaats te vinden of voorafgaand door een ecooloog te worden gecontroleerd en vrijgegeven. Bij werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met verlichting. Deze mag niet uitstralen op het omliggende groen of richting de locatie van de kraamkolonie.

BIJLAGE 1 LITERATUURLIJST

Google Earth (2022), Google Earth. Geraadpleegd in oktober 2022 op <https://earth.google.com>

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl

SOVON (2020a). Telrichtlijnen. Geraadpleegd april 2022 van <https://stats.sovon.nl/stats/soort>.

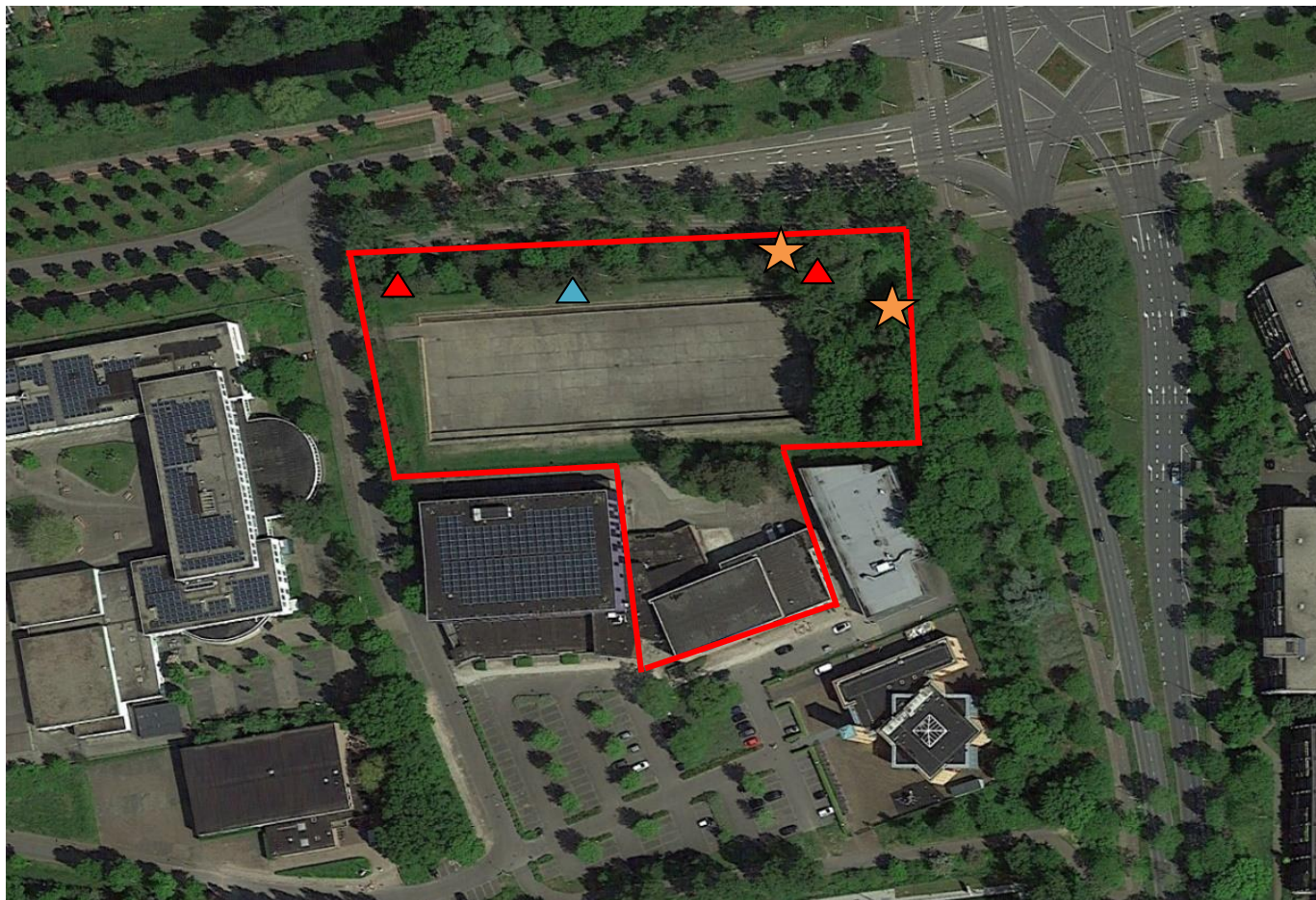
SOVON (2020b). Broedvogelmonitoring (BMP). Geraadpleegd april 2022 van www.sovon.nl/nl/BMP.

Van der Pol, N. & Hoppenbrouwers, P., (2022). Quick scan natuur Peppelensteeg, Ede. Bureau Natuurbalans.

Vleermuisvakberaad, Netwerk Groene Bureaus, RVO & Zoogdiervereniging (2021). Vleermuisprotocol 2021, oktober 2021.

BIJLAGE 2 LOCATIES NESTEN EN GEPLAATSTE CAMERA'S

Kaart 1: Locaties van de nesten in hulst en locatie van de geplaatste camera's voor het onderzoek naar kleine marterachtigen (rode contour) (ondergrond: PDOK viewer, 2022).

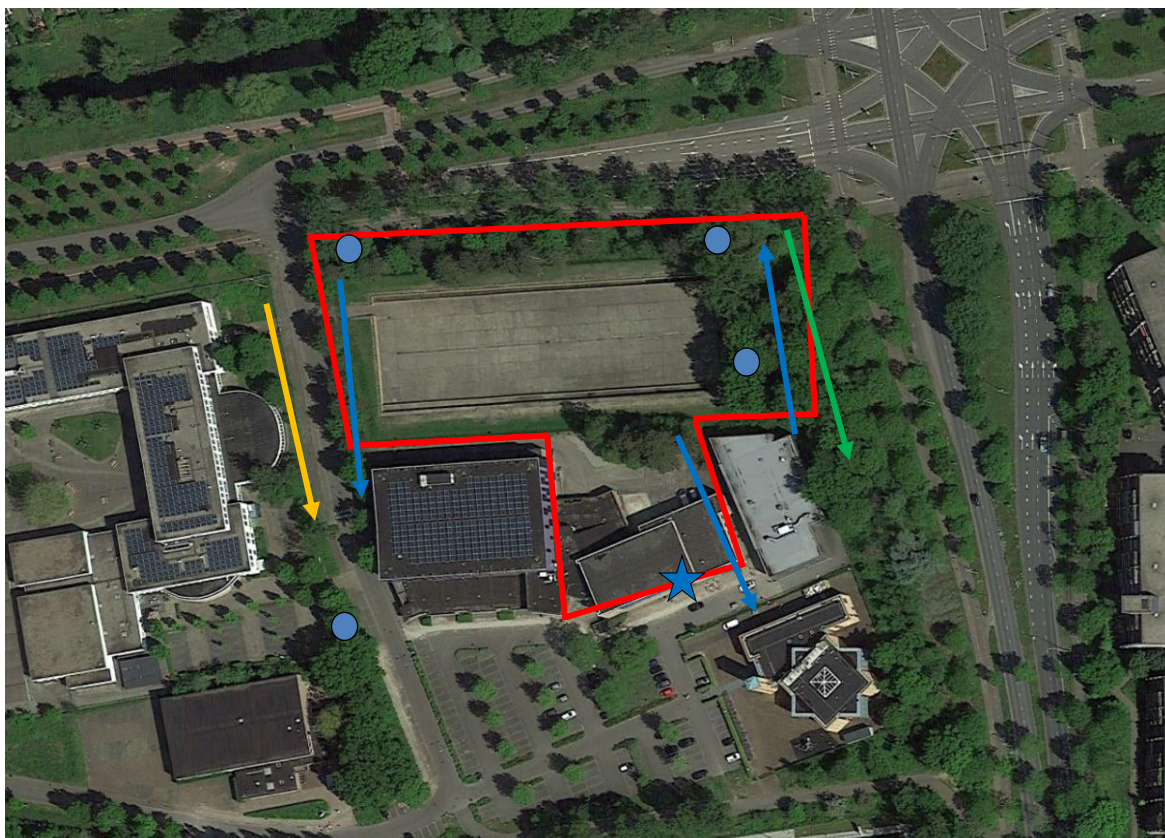

LEGENDA

- ★ Potentieel roofvogelnest
- ▲ Camera onderzoek kleine marterachtigen
- ▲ Marterbox onderzoek kleine marterachtigen

BIJLAGE 3 WAARNEMINGEN OP KAART – VLEERMUIZEN KRAAMSEIZOEN

Kaart 2: Waarnemingen van vleermuizen gedurende het kraamseizoen 2022 in en rondom het plangebied (rode contour) (ondergrond: google earth, 2022).

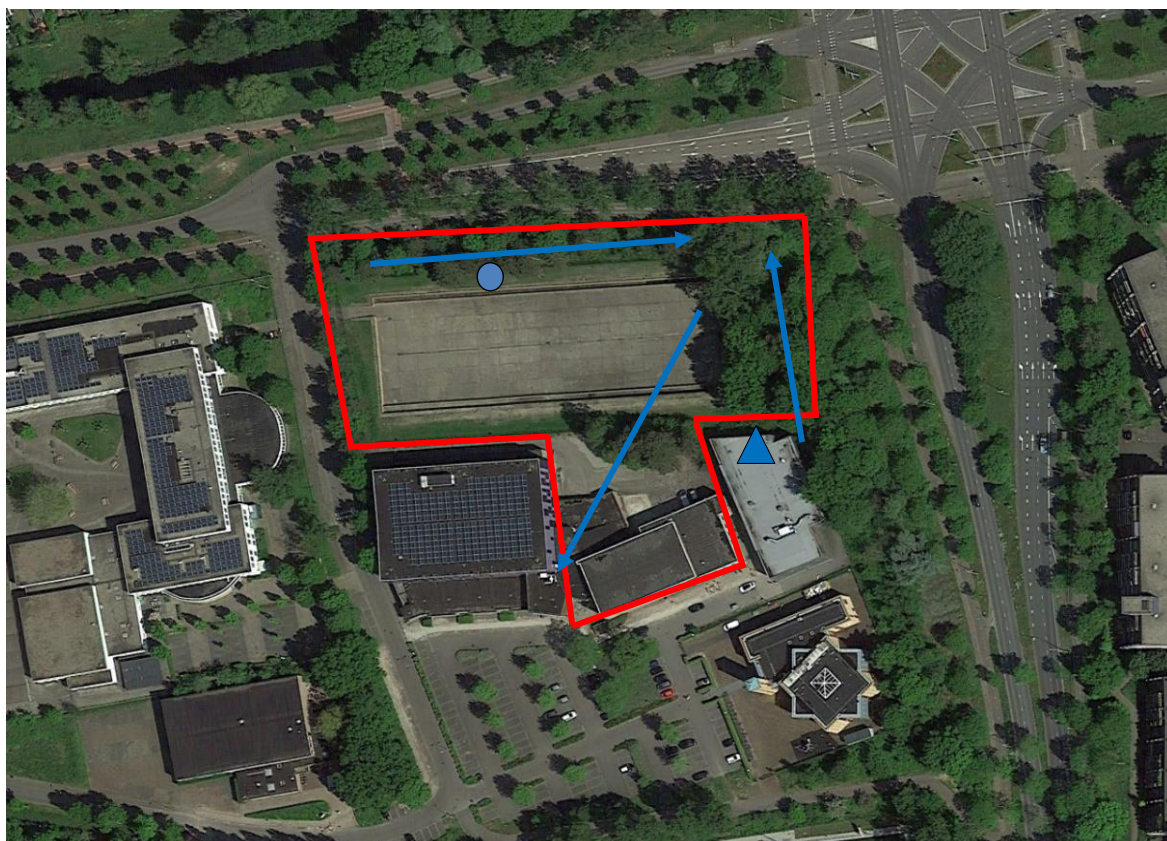

LEGENDA

→ Gewone dwergvleermuis	-	Langs-/overvliegend
● Gewone dwergvleermuis	-	Foeragerend
★ Gewone dwergvleermuis	-	Kraamverblijfplaats
→ Ruige dwergvleermuis	-	Langs-/overvliegend
→ Laatvlieger	-	Langs-/overvliegend

BIJLAGE 4 WAARNEMINGEN OP KAART – VLEERMUIZEN PAARSEIZOEN

Kaart 3: Waarnemingen van vleermuizen gedurende het paarseizoen 2022 in en rondom het plangebied (rode contour) (ondergrond: google earth, 2022).

LEGENDA

→ Gewone dwergvleermuis	-	Langs-/overvliegend
● Gewone dwergvleermuis	-	Foeragerend
▲ Gewone dwergvleermuis	-	Paarverblijfplaats

BIJLAGE 5 SOORTENBESCHERMING

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, als volgt in de Wet Natuurbescherming opgenomen:

Vogelrichtlijn

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- *Soorten van de Vogelrichtlijn:*
Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
- *Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:*
Dit zijn alle soorten van onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
- *Nationaal beschermde soorten:*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Wettelijke belangen

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van bijlage IV van de *Habitatrichtlijn* moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats.
- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de *Vogelrichtlijn* moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor *nationaal* beschermde soorten:

Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Zorgplicht

De Wet natuurbescherming schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen - of ze nu beschermd zijn of niet - en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.